

UCHWAŁA Nr 351 / 6979 / 22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 11 stycznia 2022 r.

w sprawie zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku.*

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie województwa* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 ze zm.) oraz art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.)

Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:

§ 1

Wydaje się opinię do projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku* w zakresie sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.*

§ 2

Opinia stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Regionalnego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisał:

Piotr Pilch – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego

Opinia o spójności dokumentu ze *Strategią rozwoju województwa – Podkarpackie 2030* w zakresie sposobu uwzględnienia w nim ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Zgodnie z art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm., dalej u.s.g.) projekt strategii rozwoju ponadlokalnego opracowuje wójt albo organ wykonawczy związku międzygminnego albo stowarzyszenia oraz przedkłada go zarządowi województwa **w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.**

W terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju ponadlokalnego zarząd województwa wydaje opinię w niniejszym zakresie. Brak wydania opinii w tym terminie oznacza przyjęcie, że przedłożona do opiniowania strategia rozwoju ponadlokalnego jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

Mając na uwadze powyższe, pismem z dnia 15 grudnia 2021 r., znak PW.061.11.2021 Pan Marek Śliż – Starosta Leżajski wystąpił o wydanie opinii w trybie art. 10g ust. 5 i 6 u.s.g. dla załączonego do ww. pisma projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku (SRP)*. Przedmiotowe pismo zostało złożone w dniu 16 grudnia 2021 r., w imieniu jednostek samorządu terytorialnego będących sygnatariuszami *Porozumienia w sprawie opracowania i wdrażania Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego obejmującego Powiat Leżajski, Gminę Grodzisko Dolne, Gminę Kuryłówka, Gminę Miasto Leżajsk, Gminę Leżajsk, Miasto i Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Tryńcza na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 roku.*

Zakres przedstawionego projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku* obejmuje horyzont czasowy przyjęty w *Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (SRWP 2030)*. Analiza treści dokumentu wskazuje, że wyznaczone w nim obszary strategiczne, a w ich ramach cele operacyjne wraz z wymienionymi kierunkami działań wpisują się w zapisy *SRWP 2030*. W szczególności można przypisać je w sposób bezpośredni lub pośredni m.in. w niżej wymienione obszary tematyczne i priorytety.

OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA

Priorytet 1.3. Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 2.1 oraz 3.1 *SRP*.

OBSZAR TEMATYCZNY 2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Priorytet 2.1. Edukacja

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 1.2 oraz 1.3 *SRP*.

Priorytet 2.2. Regionalna polityka zdrowotna

W priorytet wpisuje się cel operacyjny 1.2 *SRP*.

Priorytet 2.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.4, 2.1, 2.4 *SRP*.

Priorytet 2.4. Rynek pracy

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1 oraz 1.2 *SRP*.

Priorytet 2.6. Włączenie społeczne

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 1.2, 2.4 oraz 3.4 *SRP*.

Priorytet 2.7. Aktywny styl życia i sport

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 2.1 oraz 3.4 *SRP*.

OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA

Priorytet 3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 2.1, 2.4, 3.2, 3.4 *SRP*.

Priorytet 3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 2.1 oraz 2.2 *SRP*.

Priorytet 3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie

W priorytet wpisuje się cel operacyjny 3.4 *SRP*.

Priorytet 3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 2.1, 2.2, 3.1 *SRP*.

Priorytet 3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 2.1, 2.3, 3.2 *SRP*.

Priorytet 3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 2.2, 2.3, 3.3 *SRP*.

Priorytet 3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

W priorytet wpisuje się cel operacyjny 2.3 *SRP*.

OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG

Priorytet 4.1. Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.2, 1.3 oraz 3.4 *SRP*.

Priorytet 4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 2.3, 2.4, 3.1 *SRP*.

Priorytet 4.3. Wsparcie infrastrukturalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 3.2, 3.3, 3.4 *SRP*.

Priorytet 4.4. Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 1.4 oraz 2.1 *SRP*.

OBSZAR HORYZONTALNY - TERYTORIALNY WYMIAR STRATEGII

Priorytet 7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.3 oraz 3.4 *SRP*.

Priorytet 7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3 oraz 3.4 *SRP*.

Priorytet 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku

W priorytet wpisują się cele operacyjne: 1.1, 1.4, 2.1, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3 oraz 3.4 *SRP*.

Zarząd Województwa Podkarpackiego zwraca uwagę na regulacje zawarte w ustawie o samorządzie gminnym oraz ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1057) określające tryb procedowania, jak i elementy składowe strategii ponadlokalnych. Zgodnie z art. 10g ust. 3 u.s.g. strategia ponadlokalna powinna być spójna ze strategią rozwoju województwa oraz zawierać wnioski z diagnozy, cele strategiczne rozwoju wraz z kierunkami działań i oczekiwanymi ich rezultatami, model struktury funkcjonalno-przestrzennej, ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, regionalne i lokalne obszary strategicznej interwencji (OSI) wraz z zakresem planowanych działań, system realizacji, a także ramy finansowe i źródła finansowania. Zgodnie z art. 10e ust. 4 u.s.g. strategia ponadlokalna powinna być sporządzona w formie tekstowej oraz graficznej zawierającej zobrazowane treści, o których mowa w szczególności w ust. 3 pkt 4, 6 i 7 tj. model struktury funkcjonalno-przestrzennej, a także regionalne i lokalne OSI wraz z zakresem planowanych działań.

W toku przeprowadzonej weryfikacji zapisów projektu *SRP*, sformułowano następujące wnioski będące podstawą opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

Analizując zapisy części diagnostycznej *SRP*, Zarząd Województwa Podkarpackiego sugeruje ich uszczegółowienie w poniższym zakresie. Analiza SWOT odwołuje się do

obszarów, które nie zostały przedstawione w części 4. *Synteza diagnozy obszaru funkcjonalnego* np. dotyczących terenów inwestycyjnych i potencjału inwestycyjnego gmin Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego (LOF). Dodatkowo, w celu wzmocnienia spójności z analizą SWOT, rekomenduje się dodanie w części diagnostycznej wniosków z badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców i lokalnych interesariuszy, o którym mowa na str. 16 SRP. Wyniki badania ankietowego zamarkowane są dopiero w rozdziale 13. *Partycypacja społeczna w procesie przygotowania strategii*. W przedłożonym projekcie SRP w charakterystyce niektórych obszarów tj. np. Szkolnictwo i wychowanie, Infrastruktura brak jest zaprezentowania wniosków z diagnozy przeprowadzonej na potrzeby strategii. W dokumencie przedstawione są wyłącznie dane statystyczne, które nie mogą stanowić podstawy do odniesienia się w kontekście zapisów SRW2030.

Kolejny element warunkujący wydanie opinii to określenie w SRP celów strategicznych. Zgodnie z u.s.g. cele odnoszą się do wymiaru społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Jednakże są zamiennie traktowane z obszarem strategicznym. Cele strategiczne są uszczegółowione przez cele operacyjne. Czytelność zaburzona jest przez wprowadzenie obszarów problemowych, które również mają odniesienie bezpośrednio do celów strategicznych (str. 26 „W nawiązaniu do sformułowanej wizji, zaproponowano trzy obszary strategiczne oraz uszczegóławiające je cele operacyjne”, str. 33 „Należy jednak zaznaczyć, że w związku z przenikaniem się zakresu rzeczowego poszczególnych CS i CO...”, str. 35 „Cele Strategiczne odnoszą się do trzech najważniejszych obszarów problemowych”. Zapisy te wymagają uspoźnienia przez projektodawcę.

W odniesieniu do kierunków działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych, które zgodnie z art. 10g ust.3 u.s.g. powinna określać SRP, rekomenduje się ich weryfikację pod kątem kierunku celu operacyjnego. Kierunek działania – *Tworzenie wspólnej marki regionu* wydaje się być spójny z obszarem strategicznym *Ludność* a nie z Obszarem strategicznym *Funkcje* (cel operacyjny 3.2 *Budowanie odporności na zmiany klimatu*). Ponadto niektóre z przedstawionych kierunków działań mają charakter stwierdzeń, a powinny sygnalizować działanie np. *Farma wiatrowa - wzgórze ciągnące się przy dolinie Sanu od Rzuchowa do Tarnawca, Akademia Rozwoju – cykl szkoleń/seminariów...*

Odnosząc się do modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, projektodawca prezentuje prawidłowo elementy: sieć osadniczą, obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju, powiązania infrastrukturalne (w tym transportowe i energetyczne) oraz sieć ekologiczną. Jednakże należy wskazać na brak prezentacji kierunków rozwoju przestrzennego oraz zmian, jakie powinny zaistnieć w przestrzeni, by zrealizować wyznaczone cele strategiczne oraz osiągnąć efekty tych celów. Natomiast przedstawiony opis ma charakter ogólnej charakterystyki modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jako elementu strategii ponadlokalnej bez odniesień do specyfiki obszaru objętego SRP. Zarząd Województwa Podkarpackiego rekomenduje uzupełnienie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej SRP w tym zakresie.

W przedłożonym projekcie SRP regionalne obszary strategicznej interwencji wskazane zostały z pominięciem terminologii przyjętej w SRWP 2030. Ponadto w ramach kierunku działania 7.1.4. *Rozwój miast powiatowych i miast mniejszych* nie uwzględniono miasta Nowa Sarzyna.

Prawidłowa identyfikacja regionalnych OSI powinna obejmować wskazanie zarówno w formie tekstowej, jak i graficznej:

- dla miast Leżajsk i Nowa Sarzyna Priorytetu 7.1. *Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego* a w jego ramach Kierunku działania 7.1.4. *Rozwój miast powiatowych i miast mniejszych* wraz z przypisanymi do niego zakładanymi działaniami;
- dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego tworzących Partnerstwo LOF Priorytetu 7.3. *Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju* a w jego ramach Kierunku działania 7.3.1. *Wzmocnienie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w województwie* wraz z przypisanymi do niego zakładanymi działaniami. Ponadto dla miasta Leżajsk, gmin wiejskich: Leżajsk, Kuryłówka, Tryńcza oraz gminy miejsko-wiejskiej Nowa Sarzyna Kierunku działania 7.3.3. *Rozwój i wspieranie obszaru gmin „Błękitnego Sanu”* a w jego ramach zakładanych działań;
- dla wszystkich obszarów wiejskich w gminach tworzących LOF Priorytetu 7.4. *Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku* a w jego ramach Kierunków działań 7.4.1. *Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej*, 7.4.2. *Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich*, 7.4.3. *Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym*, 7.4.4. *Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej wraz z przypisanymi w ich ramach zakładanymi działaniami*.

Identyfikując OSI na poziomie krajowym, projektodawca nie wskazał, iż obszar Partnerstwa położony jest również w OSI – Polska Wschodnia.

Ponadto należy zwrócić uwagę na kolejne rozbieżności, które wpłynęły na przedstawienie opinii przez Zarząd Województwa i powinny być uzupełnione w toku dalszego procedowania.

W dokumencie SRP nie zawsze prawidłowo stosuje się nazwę *Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*, a także przyjętą w tym dokumencie terminologię oraz systematykę np. str. 47 – błędnie wskazano, że w SRWP 2030 są obszary strategiczne i operacyjne.

W Tabeli 4 – Wskaźniki monitoringowe rekomenduje się wskazanie roku bazowego dla podanych wartości bazowych oraz określenie jednostki miary dla wskaźników.

Projekt SRP nie zawiera również ram finansowych, które przedstawiałyby planowany stopień zaangażowania środków na obszary strategiczne. Dodatkowo rekomenduje

się uaktualnienie zapisów odnoszących się do pakietu rozporządzeń na nową perspektywę finansową na lata 2021-2027, który jest już formalnie przyjęty.

Zarząd Województwa Podkarpackiego, zgodnie z ww. wnioskami i rekomendacjami, w związku z art. 10g ust. 5 i 6 u.s.g., w oparciu o art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1668 ze zm.) postanawia negatywnie zaopiniować przedłożony projekt *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku*.

W związku z powyższym rekomenduje się uzupełnienie braków formalnych (art.10e ust.3 i ust. 4 u.s.g) oraz usunięcie niespójności w toku dalszego procedowania, a następnie ponowne przedłożenie projektu *SRP* Zarządowi Województwa Podkarpackiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

